

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«01» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та
практична стилістика»

Спеціальність 061 Журналістика

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Освітня програма 061.00.01 Журналістика

Київ – 2025

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985
Програма № 1902/25
Назва: Моніторинг якості освіти
(підпис) Жильцов (підпис, печатка)
«01» вересня 2025 р.

Розробник: Заєць Валентина Григорівна, доцент кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук

Викладач : Овсієнко Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Булава Наталя Юріївна, доцент кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук, доцент;

Дроботенко Валентина Юріївна, доцент кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук, доцент

Тищенко Зара Робертівна, доцент кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, докт. філософії в галузі гум. наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови

Протокол від «27» серпня 2025 р. № 10

Завідувач кафедри доктор філологічних наук,
професор

Михайло ВІНТОНІВ

Робочу програму погоджено з гарантами освітніх програм

Гарант освітньої програми 061.00.01 Журналістика

Андрій БОРЕЦЬ

27 серпня 2025 р.

Робочу програму перевірено

« » _____ 202__ р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи факультету

Світлана БОНДАР

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 /120	4 /120
Курс	3	3
Семестр	5	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	14	4
Модульний контроль	2	--
Семестровий контроль	8	--
Самостійна робота	6	26
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни полягає у свідомому практичному оволодінні сучасною українською літературною мовою, заснованою на вивченні її фонетичної, лексико-семантичної і граматичної мовної системи, а також закономірностей, які визначають використання тих або інших виражальних засобів, якими послуговується медійна сфера відповідно до сучасних норм української мови.

Завдання навчальної дисципліни:

- дати студентам ґрунтовні й систематичні знання з навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика»;
- розширити вміння говорити й писати українською мовою з дотриманням норм сучасної української літературної мови,
- пояснити фонетичні, орфоепічні, орфографічні, лексичні, морфологічні норми, що ілюструють сучасні тексти медіа;
- пояснити доцільність вибору мовних одиниць для продукування творів різних жанрів ресурсу медіа;
- навчити порівнювати тексти різних жанрів медійного формату, характеризувати стилістичні особливості кожного жанру, визначати продуктивні моделі словотворення;
- навчити визначати виражальні засоби словотворення, застосовувати можливості синтаксичних конструкцій і стилістичні особливості різножанрових медійних текстів;
- навчити самостійно виправляти анормативні приклади вживання словоформ.

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької діяльності та самостійної роботи студенти, майбутні міжнародні журналісти, набувають таких програмних компетентностей: **інтегральна компетентність.**

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов щодо забезпечення ефективності комунікаційної діяльності;

- **ЗК 09** – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- **ЗК 10** – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **ЗК 11** – Здатність спілкуватися державною мовою.
- **ЗК 12** – Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- **ФК 06** – Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

3. Результати навчання за навчальною дисципліною

У ході вивчення дисципліни студенти зможуть володіти такими програмними результатами навчання:

ПРН 5 – Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

ПРН 6 – Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПРН 7 – Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.

ПРН 10 – Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

ПРН 11 – Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПРН 12 – Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, іноземною мовою.

ПРН 15 – створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

ПРН 18 – Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

Організація навчальної діяльності в центрі культури української мови

Реформування системи вищої освіти на сучасному етапі зумовлює концептуальні зміни в напрямках, цілях, завданнях, змісті освіти, філологічної зокрема, які зорієнтують передовсім на розвиток особистості, формування творчої ініціативи, мобільності, підвищення конкурентності майбутнього фахівця.

Задля ефективної реалізації концепції нової освітньої стратегії Університету програмою передбачено застосування можливостей Центру культури української мови.

Для цього впроваджено систематичне застосування орфоепічних тренінгів, риторичних розминок, дослідницьких завдань, що передбачають карткування мовного матеріалу, укладання мультимедійних словників, опрацювання спеціальної літератури тощо; творчих завдань «Мовне обличчя міста», «Мовна особистість фахівця», «Мовний портрет однокурсника», «Стань співавтором тексту, «Подумки про головне» тощо.

Крім того, студенти будуть залучені до роботи у проблемних групах, до участі в наукових конференціях; мовних конкурсах тощо.

У Центрі заплановано презентації наукових видань із проблем культури української мови, зустрічі з науковцями.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви теоретичних розділів	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторна					Самостійна робота	Підсумковий контроль
		Лекції	Семинари	Практичні	Лаб. роботи	Індивідуальні		
Семестр V.								
Змістовий Модуль VI.								
Прецедентні феномени в сучасних медіа								
<i>Тема 19-20.</i> Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа.	8	2	-	4	-	-	2	
<i>Тема 21-22.</i> Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа.	6	-	-	4	-	-	2	
<i>Тема 23-24.</i> Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа.	6		-	4	-	-	2	
Модульний контроль	2							
Разом за Модуль 6	22	2	-	12			6	
Разом за семестр:	30	2	-	12	-	-	6	2 +8с/к

5. Програма навчальної дисципліни

Лекції

Модуль VI

Тема 19-20. Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа (4 год)

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; медіа; стиль медіа; прецедентність; прецедентні феномени; прецедентне ім'я; прецедентний текст; прецедентна ситуація

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3,4

Додаткова: 5,6,10,11

Тема 21-22. Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа (4 год) *Основні поняття:* сучасна українська літературна мова; графіка; правопис сучасної української літературної мови; мовна норма; анормативність; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3,4

Додаткова: 3,4,5,6

Тема 23-24. Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа (4 год).

Склад лексики сучасної української мови з погляду її походження в текстах медійного ресурсу. Словотвірна структура оригінальних прецедентних

одиниць. Поняття «стилістичної анормативності» прецедентних одиниць у текстах медійного ресурсу.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3,4

Додаткова: 3,4,5,6

6. Контроль навчальних досягнень із дисципліни
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів
5-й семестр

<i>Вид діяльності студента</i>	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 6	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	1	1
2. Відвідування практичних занять	1	6	6
3. Робота на практичному занятті	10	6	60
4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
Разом			107
Максимальна кількість балів	107		
Розрахунок коефіцієнта	107:60=1,78		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання
Змістовий Модуль 6.

Тема 19. Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа.

Тема 20. Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа.

Тема 21. Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа.

6. 2. Критерії оцінки результатів самостійної роботи

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Модуль 6. Прецедентні феномени в сучасних медіа			
Тема 19. Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа.	Індивідуальне опитування	5	II
Тема 20. Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа.	Індивідуальне опитування	5	III
Тема 21. Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа.	Індивідуальне опитування	5	IV
Разом за самостійну роботу Модуль 6 : 15 б			

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

Максимальна кількість балів – 5

Оцінка за п'ятибальною шкалою	Зміст оцінки
5 балів	студент глибоко та міцно засвоїв матеріал; наводить теоретично і практично правильні, обґрунтовані коментарі; проводить грамотний та чітко структурований аналіз мови; самостійно здійснює узагальнення і висновки; вичерпно, послідовно, грамотно оформив самостійно виконані завдання (оцінка «відмінно»).
4 бали	студент добре знає матеріал, але допускає незначні помилки в аналізі мови, які за допомогою викладача швидко виправляє; здатен здійснювати лінгвістичний аналіз, самостійно робити висновки; успішно виконав та оформив самостійну роботу з незначною кількістю помилок (оцінка «добре»).
3 бали	виконано не всі завдання; студент припускається грубих помилок, які самостійно не може виправити; недостатньо правильно і грамотно оформлено результати аналізу; рівень розуміння матеріалу студентом можна визначити як поверхневий (оцінка «задовільно»).
2 бали	студент засвідчує фрагментарне знання матеріалу, не може здійснити аналіз мови; наявна значна кількість суттєвих помилок у змісті та оформленні (оцінка «незадовільно»).
1 бал	студент засвідчує окремі фрагменти знань, не може здійснити аналіз мови; наявна значна кількість суттєвих помилок у змісті та оформленні (оцінка «незадовільно»).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
25 - 20	Завдання виконані якісно (90% – 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 - 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% – 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 - 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% – 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Проведення семестрового контролю у 5 –му семестрі здійснюватиметься за сумарною кількістю балів, що є результатом поточного оцінювання, поділених на коефіцієнт **1,78**, що буде застосовуватися до сумарної кількості балів, набраних кожним студентом на основі відвідування лекційного, практичних занять та виконання завдань практичних та самостійних робіт. (табл. 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів).

Семестровий контроль із навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні» включає блоки: «Українська мова в медіа та практична стилістика» та «Технології створення тексту» та здійснюється у формі *екзамену у 5-му семестрі*. Форма проведення усна відповідь на 3 питання, що вміщені в екзаменаційному білеті і містять завдання на аналіз, пояснення, розбір текстів фаху та редагування порушень мовних норм.

До складання екзамену допускаються студенти, які відвідали всі практичні заняття, активно працювали, написали всі модульні контрольні роботи та виконали блок самостійної роботи і набрали не меншу за мінімальну кількість балів (35 балів). До екзамену вираховується середньо зважений бал від 35 до 60 балів, що дорівнює сумарній кількості балів, поділених на коефіцієнт **9, 7**. За екзамен у *5-му семестрі* виставляється підсумкова оцінка за виконання всіх завдань у межах від **0 до 40 балів** (1бал за правильну відповідь). Екзаменаційний білет містить 30 завдань тестового характеру - 30 балів

10 питань містить тест із дисципліни «Технології створення тексту».

Питання до семестрового контролю

1. Назвіть показники, за якими мову масмедіа вважають показником мовної культури спільноти.
2. Обґрунтуйте важливість вивчення фоностилістики для поліпшення мовлення фахівця масмедіа. Назвіть засоби милозвучності.
3. Поясніть значення дефініцій евфонія, какофонія. Обґрунтуйте їх важливість у практичній діяльності фахівця масмедіа.
4. Розкрийте важливість дотримання орфоепічних норм фахівцем масмедіа. Назвіть типові порушення мовних норм.
5. Назвіть шляхи подолання орфоепічної анормативності в мовленні фахівця масмедіа. Прочитайте напам'ять скоромовки (до 10-ти одиниць).
6. Проаналізуйте тематичні групи лексики медійного сектору. Розкрийте роль фемінітивів у текстовому ресурсі медіа.
7. Назвіть шляхи поповнення лексики медіа новими одиницями. Наведіть приклади нововходжень (до 20-ти одиниць).
8. Поясніть тенденції та важливі процеси у розвитку словникового складу української мови кінця XX – початку XXI століття.
9. Розкрийте сутність дефініцій глобалізація, автохтонізація (націоналізація, етнізація), окнижнення (інтелектуалізація), орозмовлення (демократизація).
10. Поясніть важливість тенденції до пуризації. Назвіть приклади пуризмів (до 20-ти одиниць). Зазначте причини негативного ставлення мовцями до небажаних пуризмів.
11. Наведіть приклади реалізації антропоцентризму в мові медіа.
12. Назвіть причини тенденції до мовної економії в секторі масмедіа.

13. Наведіть приклади неологізмів у мові масмедіа (до 20-ти одиниць). Укажіть причини появи неологізмів.
14. Розкрийте роль і значення okazіоналізмів у медійному тексті. Наведіть приклади okazіоналізмів у публікаціях медіа (до 20-ти одиниць).
15. Поясніть особливості словотворення okazіоналізмів. Назвіть продуктивні афікси. Наведіть приклади (до 20-ти одиниць).
16. Розкрийте роль та особливості освоєння в секторі медіа запозиченої лексики.
17. Назвіть приклади малопродуктивних способів словотворення в лексиці масмедіа.
18. Наведіть приклади стилістично нейтральної та стилістично маркованої лексики в публікаціях масмедіа.
19. Поясніть роль неморфологічного способу словотворення для поповнення лексики масмедіа.
20. Розкрийте значення дефініцій «стилістична норма», «словотвірна норма», «анормативність» у медійному дискурсі.
21. Назвіть тематичні групи суспільно-політичної лексики.
22. Розкрийте поняття «морфологічні норми» сучасної української літературної мови. Назвіть причини порушення морфологічних норм у медійному ресурсі.
23. Поясніть стилістичний потенціал граматичних форм іменників, прикметників, займенників, числівників у текстах масмедіа.
24. Поясніть стилістичний ресурс дієслів, дієприслівників, службових слів у медійних текстах.
25. Наведіть приклади типів синтаксичних одиниць у текстах масмедіа.
26. Розкрийте поняття «синтаксичні парадигми» у мові масмедіа.
27. Поясніть значення поняття «стилістичні параметри відокремлених членів речення»; «звертання», «вставні слова і вставлені конструкції» у мові медіа.
28. Розкрийте поняття «стилістичний ресурс інверсії». Наведіть приклади невиправданої інверсії в дискурсі масмедіа.
29. Поясніть значення прямої і непрямої мови в текстах масмедіа.
30. Розкрийте стилістичний ресурс односкладних і неповних речень, складних сполучникових і безсполучникових речень в текстах медіа.
31. Назвіть причини порушення синтаксичних норм у медійному тексті.
32. Розкрийте негативний вплив інверсії на зміст медійного дискурсу. Наведіть приклади «переставляння» слів у медійному дискурсі.
33. Назвіть стилістичні фігури в текстах масмедіа. Розкрийте значення.
34. Розкрийте стилістичні можливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. Назвіть роль періоду в текстах медіа.
35. Поясніть стилістичну роль і значення в медійному тексті оригінальних синтаксичних конструкцій.
36. Назвіть причини порушення стилістичних норм у медійному ресурсі.
37. Дайте визначення поняттям «прецедентний текст», «прецедентне ім'я».
38. Наведіть приклади джерел, що стали основою прецедентності.
39. Назвіть меми соціальних мереж, що мають характер прецедентності.
40. Назвіть визначальні риси розрізнення характеру прецедентності універсальної та національної.

41. Дайте визначення поняттям «заголовок тексту», «прецедентні одиниці в заголовках медійних текстів».
42. Наведіть приклади заголовків, що мають прецедентні одиниці. Поясніть джерело прецедентності.
43. Розкрийте поняття «стилістичної анормативності» прецедентних одиниць у текстах медійного ресурсу.

Критерії оцінювання

Метою підсумкового контролю з дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика» є перевірка рівня засвоєння студентом всієї програми. До екзамену вираховується середньо зважений бал від 35 до 60 балів, що дорівнює сумарній кількості балів, поділених на коефіцієнт **9, 7**. За екзамен у *5-му семестрі* виставляється підсумкова оцінка за виконання всіх завдань у межах від **0 до 40 балів** (1бал за правильну відповідь).

Екзаменаційний білет містить 30 завдань тестового характеру - 30 балів
10 питань містить тест із дисципліни «Технології створення тексту».

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика»

3 –курс 5-ий семестр денна форма

Разом: 30 год., лекції – 2 год., практичні заняття –6 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 6 год, 14с/к

Модулі	Змістовий Модуль 6.		
Назва модуля	Прецедентні феномени в сучасних медіа		
Лекції	1		
Дати			
Теми лекцій	<u>Тема</u> Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа. 16		
Теми практичних занять	<u>Тема 19.</u> Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа. 2+20=22б	<u>Тема 20.</u> Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа 2+20=22б	<u>Тема 21.</u> Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа 2+20=22б
Самостійна робота	5б	5б	5б
Контроль	Модульна контрольна робота 25 б		

Разом : 107 б

Коефіцієнт 1,78

7. Навчально-методична карта дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика»

3 –курс 5-ий семестр заочна форма

Разом: 30 год., лекції – 2 год., практичні заняття –6 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 6 год, 14с/к

Модулі	Змістовий Модуль 6.				
Назва модуля	Прецедентні феномени в сучасних медіа				
Лекції	1				
Дати					
Теми лекцій	<u>Тема</u> Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа. 16				
Теми практичних занять	<u>Тема</u> Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа. Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа 1+10=116				
Самостійна робота	56	56	56	56	56
Контроль	-				

Разом : $16+16+106+256=376$

Коефіцієнт : 0, 61

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

Основна література до курсу

1. Архангельська А. *Femina cognita*. Українська жінка у слові й словнику. Київ, 2019. 520 с.
2. Заболотний О., Заболотний В. *Правильне мовлення*. Київ, 2020. 272 с.
3. Маруніч І., Гайдаєнко І. *Ділове спілкування та культура мовлення*. Київ, 2019. 224 с.
4. Микитюк О. *Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : навч. посіб. 6-те вид., зі змін*. Львів : Львівська політехніка, 2020. 440 с.
5. Пасинок В.Г. *Основи культури мовлення*. Київ, 2019. 184 с.

Додаткова:

1. Вінтонів М.О., Вінтонів Т.М., Мала Ю.В. *Синтаксичні засоби експресивізації в українському політичному дискурсі : монографія*. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2018. 336 с.
2. Городенська К. Г. *Українське слово у вимірах сьогодення : монографія*. Київ : КММ. 2019. 208 с.
3. Заєць В. Г. *Форми дієприкметників: способи врегулювання : порушень мовної норми (на матеріалі сучасної української мови)*. *Studia Philologica* : зб. наук. пр. 2017 (8). С. 24-28.
4. Клименко Н.Ф. *Як народжується слово : монографія*. Київ : Академперіодика, 2017. 247 с.
5. Личук М., Навальна М., Молоткіна Ю. *Динаміка запозичень в українській мові на початку ХХІ століття : монографія*. Київ : Компринт, 2021. 228 с.
6. Степаненко М. *Публіцистично-політичні перифрази в українській мові: 2017 рік: монографія*. Полтава: Дивосвіт, 2018. 588 с.
7. Стишов О.А. *Динаміка лексичного складу сучасної української мови: навч. посібник*. Київ. 2019. 195 с
8. *Теорія медіалінгвістики: підручник /Л.Шевченко, Д.Сизонов*. Київ : ВПЦ «Київський ун-т», 2021. 214 с.
9. *Українська мова професійного спілкування*. URL: https://pidruchniki.com/1435072247592/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_profesiynogo_spilkuvannya
10. *Український правопис*. Київ : Наукова думка. 2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>
11. Чемеркін С. Г. *Українська мова в інтернеті: позамовні та внутрішньо-структурні процеси*. Київ. 2009. 240 с. Режим доступу : http://ndiu.org.ua/book/chemerkin_book.pdf

Інтернет-ресурси

1. Конституція України (чинна з 1996 р. зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Лексичні норми мови професійного спілкування. URL: https://pidruchniki.com/1814081747605/dokumentoznavstvo/leksichni_normi_movi_profesiynogo_spilkuvannya
3. *Українська мова: Енциклопедія*. URL: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
4. *Українська мова в Інтернеті*. URL: <http://novamova.info/>
5. Центр культури української мови. URL: <https://centrkum.blogspot.com/>